

# ĐẨY MẠNH CUỘC ĐẤU TRANH PHÒNG, CHỐNG THAM NHŨNG, LÃNG PHÍ, TIÊU CỰC, ĐÁP ỨNG YÊU CẦU XÂY DỰNG ĐẢNG VÀ HỆ THỐNG CHÍNH TRỊ TRONG TÌNH HÌNH MỚI

NGUYỄN THỊ HƯƠNG (\*)

**Tóm tắt:** Trước những hệ lụy do tham nhũng, lãng phí và tiêu cực gây ra, việc kiên quyết, kiên trì cuộc đấu tranh phòng, chống vấn nạn này trở thành nhiệm vụ quan trọng, cấp bách, góp phần xây dựng Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh, đáp ứng yêu cầu trong tình hình mới.

**Từ khóa:** Đấu tranh; tham nhũng, lãng phí, tiêu cực; xây dựng Đảng và hệ thống chính trị.

**Abstract:** Facing the consequences caused by corruption, wastefulness and negative practices, a determined and persistent fight against these issues has become an important and urgent task, contributing to building a clean and strong Party and political system, in line with the requirements of the new situation.

**Keywords:** Fight; corruption, wastefulness, negative practices; Party and political system building.

Ngày nhận bài: 22/6/2025

Ngày biên tập: 07/7/2025

Ngày duyệt đăng: 19/8/2025

Tham nhũng, tiêu cực và lãng phí là những hiện tượng xã hội tiêu cực, làm xói mòn các giá trị đạo đức, suy yếu bộ máy hệ thống chính trị và cản trở sự phát triển của đất nước. V.I.Lênin đã cảnh báo: “Tệ quan liêu, tham nhũng khiến nhiều cán bộ, đảng viên bị tha hóa, trở thành những kẻ chuyên quyền, độc đoán, thậm chí nó có thể phá hủy một chính đảng, làm tiêu vong một chế độ”<sup>(1)</sup>. Chủ tịch Hồ Chí Minh nhấn mạnh: “Tham ô, lãng phí và bệnh quan liêu là kẻ thù của Nhân dân, của bộ đội và của Chính phủ, là một thứ giặc ở trong lòng”<sup>(2)</sup>. Tham nhũng, lãng phí, tiêu cực không chỉ gây thất thoát tài sản nhà nước, mà còn làm xói mòn các giá trị đạo đức xã hội, làm suy giảm niềm tin của Nhân dân vào Đảng và Nhà nước, dẫn đến sự suy yếu của cả hệ thống chính trị. Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng nêu rõ: “Tham nhũng vẫn là một trong những nguy cơ đe dọa sự tồn vong của Đảng và chế độ”<sup>(3)</sup>. Do đó, công tác đấu tranh phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực

phải được thực hiện quyết liệt, kiên quyết, kiên trì, không ngừng nghỉ nhằm giữ vững vai trò lãnh đạo của Đảng; nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước và hiệu quả hoạt động của hệ thống chính trị. Thực hiện có hiệu quả cuộc đấu tranh này còn góp phần xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên trong sạch, vững mạnh, như Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chỉ rõ: “Cán bộ thi đua thực hành liêm khiết, thì sẽ gây nên tính liêm khiết trong nhân dân. Một dân tộc biết cần, kiệm, biết liêm, là một dân tộc giàu về vật chất, mạnh về tinh thần, là một dân tộc văn minh, tiến bộ”<sup>(4)</sup>.

Trong thời gian qua, công tác phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực tiếp tục được triển khai mạnh mẽ, đạt nhiều kết quả quan trọng; nhiều vụ án tham nhũng nghiêm trọng đã được phát hiện và xử lý kịp thời cho thấy sự quyết liệt, quyết tâm làm trong sạch bộ máy và củng cố niềm tin của Nhân dân vào Đảng, Nhà nước và hệ thống chính trị. Cùng với đó, công tác xử lý cán bộ vi phạm pháp luật về phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực cũng được thực hiện nghiêm minh.

(\*) *ThS; Trường Chính trị tỉnh Bắc Giang*



*Thường trực Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực (Ban Chỉ đạo) đã tổ chức Cuộc họp để thảo luận, cho ý kiến về kết quả thực hiện các Kết luận của đồng chí Tổng Bí thư Tô Lâm từ sau Phiên họp 27 của Ban Chỉ đạo đến nay.*

Chỉ tính riêng trong năm 2024, cấp ủy và Ủy ban kiểm tra các cấp đã thi hành kỷ luật 709 tổ chức đảng và 24.097 đảng viên vi phạm. Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng đã khẳng định: “Công tác phòng, chống tham nhũng được lãnh đạo, chỉ đạo và thực hiện quyết liệt, toàn diện, đi vào chiều sâu, với quyết tâm chính trị rất cao, không có vùng cấm, không có ngoại lệ, đạt nhiều kết quả rất quan trọng, được cán bộ, đảng viên và Nhân dân đồng tình, ủng hộ. Tham nhũng từng bước được kiểm chế, ngăn chặn và có chiều hướng giảm”<sup>(5)</sup>.

Ở tầm vĩ mô, Đảng và Nhà nước ta đã ban hành nhiều chủ trương, biện pháp lãnh đạo, chỉ đạo ngăn chặn, đẩy lùi tình trạng tham nhũng, lãng phí, tiêu cực, nhất là việc xây dựng “Cơ chế phòng ngừa, cơ chế răn đe để kiểm soát tham nhũng. Thực hiện nghiêm quy định của pháp luật về thực hành tiết kiệm, chống lãng phí. Tiếp tục thực hiện chặt chẽ có hiệu quả về kê khai, kiểm soát, kê khai tài sản, thu nhập của đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức, nhất là cán bộ lãnh đạo các cấp”<sup>(6)</sup>. Đảng yêu cầu: “Nâng cao vai trò, phát huy tính tích cực, chủ động và phối hợp của Mặt trận Tổ quốc, tổ chức chính trị - xã hội, nhân dân, doanh nghiệp,

báo chí trong phát hiện, đấu tranh phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực”<sup>(7)</sup>, xem đây là sự nghiệp của toàn dân. Đảng ta cũng nhấn mạnh phải: “Kiên quyết, kiên trì đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi tham nhũng, lãng phí với quyết tâm chính trị cao hơn, hành động mạnh mẽ hơn và hiệu quả hơn”<sup>(8)</sup>.

Bên cạnh những kết quả đạt được, công tác đấu tranh phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực gắn với xây dựng Đảng và hệ thống chính trị vẫn còn tồn tại những thách thức nhất định. Tham nhũng, lãng phí, tiêu cực trong một số lĩnh vực vẫn diễn biến phức tạp. Một số vụ việc kéo dài chưa được xử lý triệt để, là kẽ hở để các thế lực thù địch lợi dụng để xuyên tạc, gây mất đoàn kết nội bộ. Thực trạng này được Đảng ta chỉ rõ: “Tham nhũng, lãng phí trên một số lĩnh vực, địa bàn vẫn còn nghiêm trọng, phức tạp, với những biểu hiện ngày càng tinh vi, gây bức xúc trong xã hội. Tham nhũng vẫn là một trong những nguy cơ đe dọa sự tồn vong của Đảng và chế độ ta”<sup>(9)</sup>.

Trong tình hình mới của đất nước, cần tiếp tục đẩy mạnh cuộc đấu tranh phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực, đáp ứng yêu cầu xây dựng Đảng và hệ thống chính trị theo những nội dung cơ bản sau đây:



*Các đồng chí chủ trì buổi làm việc của lãnh đạo Ban Nội chính Trung ương với các cơ quan báo chí thông báo kết quả Phiên họp 28 Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực.*

*Một là, tiếp tục tăng cường công tác giáo dục chính trị, tư tưởng nhằm nâng cao nhận thức về đạo đức cách mạng và trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên.*

Cần thường xuyên tổ chức các lớp bồi dưỡng, tập huấn về tư tưởng chính trị, đạo đức cách mạng, tinh thần trách nhiệm và ý thức phục vụ Nhân dân. Việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh cần được triển khai đồng bộ, hiệu quả, tạo sự chuyển biến thực sự trong nhận thức và hành động của cán bộ, đảng viên. Cần tăng cường phối hợp giữa các tổ chức chính trị - xã hội, các cơ quan truyền thông đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến pháp luật về phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực để nâng cao nhận thức của cán bộ, đảng viên và toàn xã hội về trách nhiệm đấu tranh những tệ nạn này.

Đồng thời, xây dựng môi trường văn hóa chính trị lành mạnh, đề cao đạo đức công vụ, đạo đức nghề nghiệp và ý thức trách nhiệm của cán bộ, đảng viên trong thực thi nhiệm vụ. Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin

trong công tác giáo dục chính trị tư tưởng, tạo điều kiện để cán bộ, đảng viên dễ dàng tiếp cận với các tài liệu, nội dung tuyên truyền một cách linh hoạt, hiệu quả.

*Hai là, đẩy mạnh hoàn thiện thể chế, chính sách nhằm khắc phục kẽ hở, bảo đảm phòng ngừa tham nhũng, lãng phí, tiêu cực từ gốc.*

Theo đó, cần đặc biệt chú trọng việc kiểm soát quyền lực trong hoạt động công vụ, hoạt động nghề nghiệp, nâng cao trách nhiệm giải trình của các cơ quan, tổ chức và cá nhân có liên quan. Bên cạnh đó, việc nâng cao chất lượng công tác thanh tra, kiểm toán, giám sát tài chính cũng là một biện pháp quan trọng để phát hiện và ngăn chặn sớm các hiện tượng có thể cấu thành hành vi tham nhũng. Cơ chế kiểm soát nội bộ trong các cơ quan, tổ chức cần được thiết lập và vận hành hiệu quả, giúp phát hiện kịp thời những sai phạm trong quá trình thực thi công vụ.

Việc minh bạch hóa các hoạt động của cơ quan nhà nước, nhất là trong quản lý tài sản công, đấu thầu, đầu tư, thu chi ngân sách

là yếu tố cốt lõi để phòng ngừa tham nhũng, lãng phí, tiêu cực. Tăng cường ứng dụng công nghệ số, xây dựng cơ sở dữ liệu minh bạch, liên thông giữa các cơ quan chức năng giúp kiểm soát chặt chẽ các hoạt động công và hạn chế tối đa cơ hội trục lợi. Đồng thời, cần tiếp tục xử lý nghiêm minh các hành vi vi phạm, nhằm răn đe, tạo sức ép buộc các cá nhân, tổ chức phải tuân thủ nghiêm pháp luật.

*Ba là, làm tốt công tác kiểm tra, giám sát trong Đảng, Nhà nước và toàn xã hội về phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực.*

Việc kiểm tra, giám sát có vai trò đặc biệt quan trọng trong việc phát hiện, ngăn chặn và xử lý kịp thời các hành vi tham nhũng, lãng phí, tiêu cực, do đó, cần tiếp tục tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra định kỳ và đột xuất, không để xảy ra tình trạng lỏng lẻo trong quản lý; nâng cao hiệu quả hoạt động của Ủy ban kiểm tra từ Trung ương đến cơ sở; tăng cường phối hợp giữa các cơ quan có chức năng kiểm tra, giám sát nhằm tạo cơ chế giám sát chéo, không để xảy ra tình trạng bao che, dung túng cho sai phạm.

Bên cạnh việc nêu cao tinh thần trách nhiệm, sự công tâm, nghiêm minh của các cơ quan thanh tra, kiểm tra của Đảng, Nhà nước trong phát hiện và xử lý các sai phạm liên quan đến tham nhũng, lãng phí, tiêu cực thì việc phát huy vai trò giám sát của Nhân dân và các tổ chức xã hội cũng rất quan trọng. Cần tạo điều kiện thuận lợi để báo chí, công luận tham gia phản ánh các hành vi tham nhũng, lãng phí, tiêu cực, kịp thời đưa ra ánh sáng những vụ việc có dấu hiệu sai phạm; có cơ chế rõ ràng, thiết thực trong động viên, khen thưởng và bảo vệ người tố giác nhằm khuyến khích sự tham gia của toàn xã hội trong đấu tranh phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực.

*Bốn là, nêu cao vai trò, trách nhiệm của người đứng đầu trong phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực.*

Người đứng đầu các cơ quan, tổ chức, đơn vị có vai trò quyết định và định hướng cho cả bộ máy trong việc thực hiện nghiêm túc các biện pháp phòng, chống những biểu hiện suy thoái, tệ tham nhũng, lãng phí, tiêu cực. Do vậy, cần tiếp tục rà soát, bổ sung để hoàn thiện quy chế, quy định rõ trách nhiệm của người đứng đầu

trong việc kiểm tra, giám sát và xử lý các hành vi tham nhũng, lãng phí, tiêu cực trong phạm vi quản lý của mình. Có chế tài xử lý nghiêm đối với những trường hợp người đứng đầu buông lỏng quản lý, không kịp thời phát hiện, xử lý sai phạm; cùng với đó phải có cơ chế, biện pháp thiết thực nhằm khuyến khích tinh thần dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm của cán bộ lãnh đạo, tránh tình trạng sợ trách nhiệm, né tránh xử lý các vấn đề phức tạp.

Trong điều kiện chuyển đổi số, cần coi trọng làm tốt việc công khai, minh bạch các hoạt động của cơ quan, đơn vị, cũng như thực hiện cơ chế kiểm soát quyền lực đối với người đứng đầu. Thêm vào đó, phải thực hiện tốt công tác luân chuyển cán bộ lãnh đạo theo đúng quy định, hướng dẫn của Trung ương nhằm tránh tình trạng lợi dụng chức vụ để trục lợi cá nhân, cục bộ, bè phái... góp phần tạo dựng bộ máy lãnh đạo các cấp trong toàn hệ thống chính trị trong sạch, tiêu biểu về phẩm chất của cán bộ, đảng viên.

Cuộc đấu tranh phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực là nhiệm vụ lâu dài, đòi hỏi sự kiên trì, quyết liệt của toàn Đảng, toàn dân. Với quyết tâm chính trị cao, sự vào cuộc đồng bộ của cả hệ thống chính trị, công tác phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực chắc chắn sẽ đạt được những kết quả vững chắc, góp phần xây dựng Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh, đưa đất nước phát triển bền vững trong tình hình mới./.

---

**Ghi chú:**

(1) V.I.Lênin, *Toàn tập*, tập 8, Nxb CTQG-ST, H.2005, tr.424.

(2), (4) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 6, Nxb CTQG-ST, H.2011, tr.490, tr.127 - 128.

(5) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, tập I, Nxb CTQG-ST, H.2021, tr.76.

(3), (6), (7), (8) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, tập II, Nxb CTQG-ST, H.2021, tr.213, tr.146, tr.146, tr.250.

(9) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, tập I, Nxb CTQG-ST, H.2021, tr.93.